

Kontabilizimi i provigjoneve dhe detyrimeve të kushtëzuara

Thomas Müller-Marqués Berger

3 dhjetor 2024

CFRR >>
Centre for Financial
Reporting Reform

PULSAR

Public Sector Accounting and Reporting Program

PULSAR Program is co-funded by:

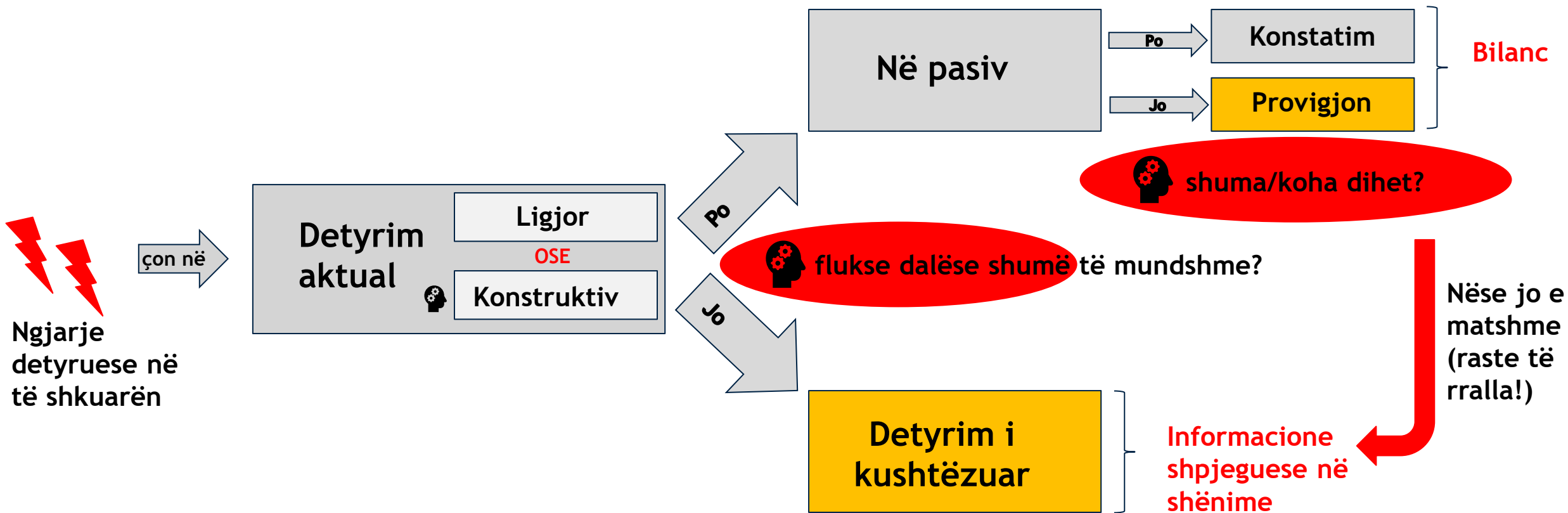
 Federal Ministry
Republic of Austria
Finance

 Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Confederation

Federal Department of Economic Affairs,
Education and Research EAER
State Secretariat for Economic Affairs SECO

Objekti dhe struktura e SNKSP 19

 = objekti i SNKSP 19

 = nevojitet gjykim

Gjykimi: Probabiliteti i flukseve dalëse të burimeve – rrjedhojë

Detyrim aktual / i mundshëm?	Flukse dalëse shumë të mundshme?	Çfarë duhet bërë
Po	Po	Njihet në pasiv
Po	Jo	Jepet informacion në shënimet shpjeguese për detyrimin e kushtëzuar
Po	Pak e mundshme	-

Gjykimi: Probabiliteti i flukseve dalëse të burimeve – forma të ndryshme

Flukset dalëse / hyrëse kanë probabilitet të lartë

Probabiliteti i rezultatit (udhëzimet)	Detyrim i kushtëzuar / provigjon	
Thuajse i sigurt (> 95%)	Njihet detyrimi	
Më shumë mund të ndodhë se sa të mos ndodhë (>50%)	Njihet provigjon	
E mundshme por jo shumë e mundshme (5 – 50%)	Jepet informacion shpjegues për pasivin e kushtëzuar	
Pak e mundshme (< 5%)	Nuk jepen informacione shpjeguese	

Detyrime të kushtëzuara

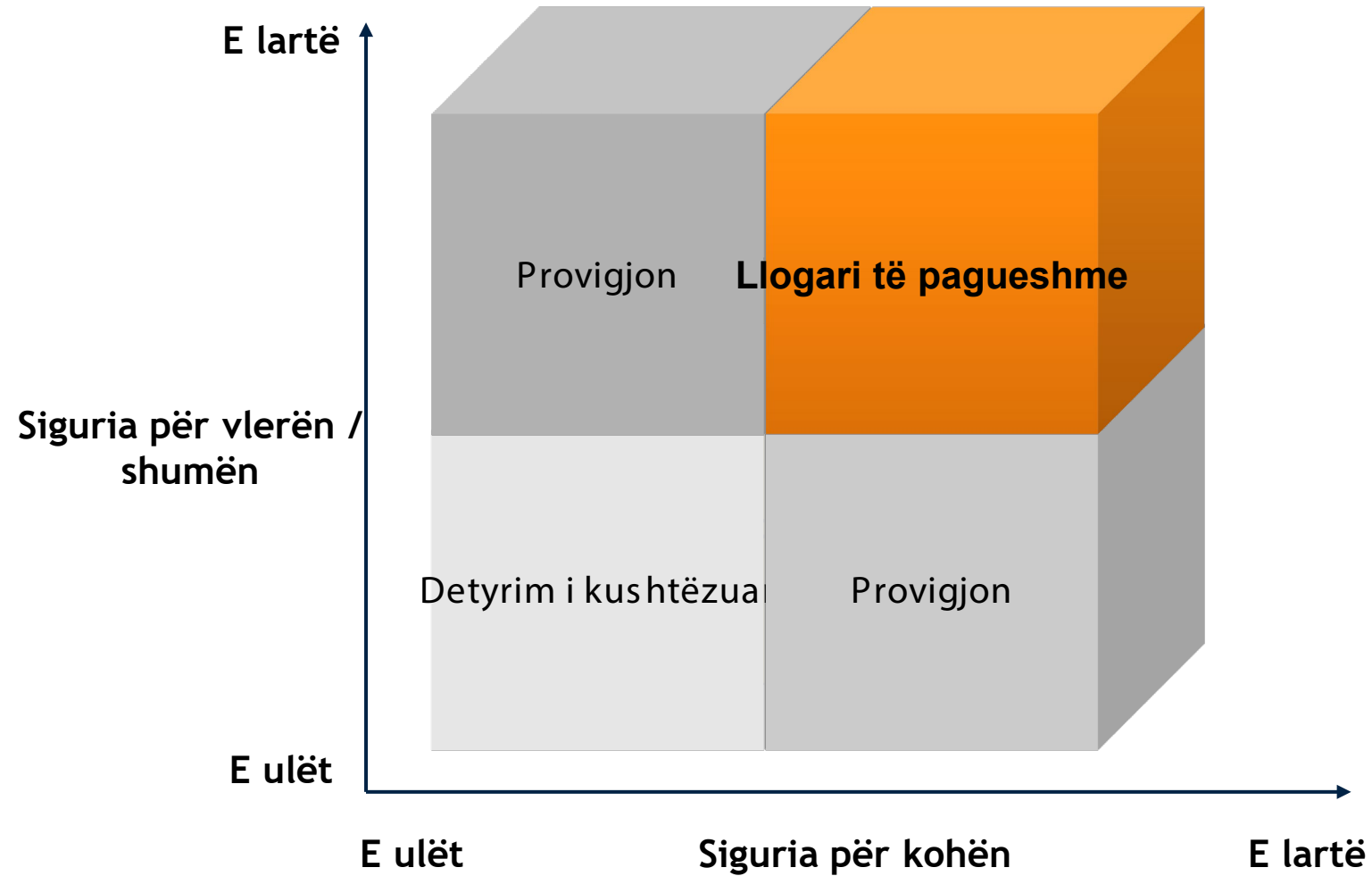
- ▶ **Nuk njihen** në bilanc
- ▶ **Njihen nëse** nuk janë shumë pak të mundshme flukset dalëse
- ▶ Lypset të vlerësohet në vijimësi

Aktive të kushtëzuara

- ▶ **Nuk njihen** në bilanc
- ▶ **Jepen informacione shpjeguese vetëm kur ka shumë gjasa** të ketë flukse hyrëse
- ▶ Lypset të vlerësohet në vijimësi

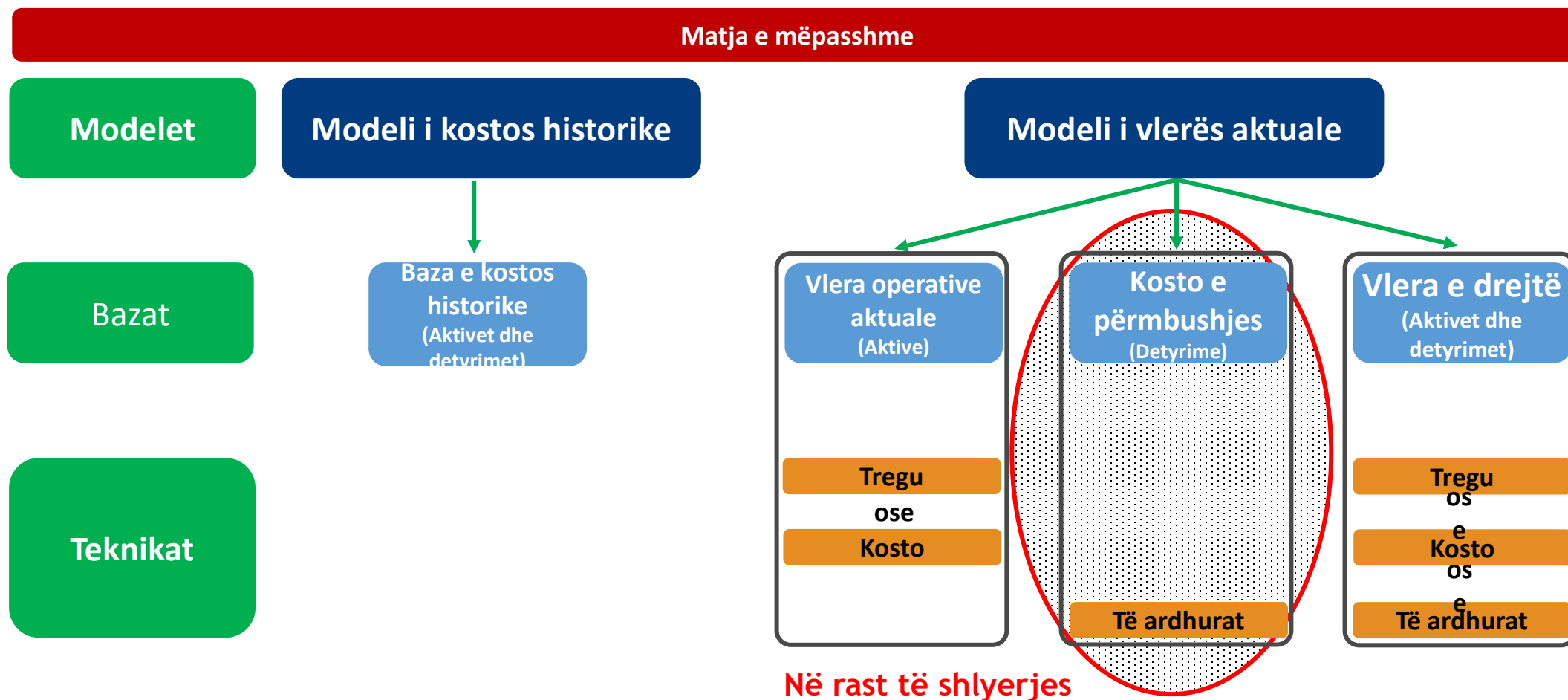

Gjykimi: Siguria për shumën dhe kohën

Matja e provigjoneve – korniza e matjes

- Matja e mëpasshme, korniza e SNKSP 46 “Matja”:

Matja e provigjoneve – Udhëzuesi i SNKSP 19

Çmuarja më e mirë

- Shuma e njohur është çmuarja më e mirë e shpenzimeve të nevojshme për shlyerjen e një detyrim i ekzistues të mundshëm apo t'ia xhiruar këtë detyrim një të treti më datën e raportimit.
- Metoda të ndryshme, përdorimi varet nga informacionet që ka njësia ekonomike

Vlera aktuale

Kur efekti i vlerës në kohë të parase është material, shuma e provigjonit është vlera aktuale e shpenzimeve të pritura.

Rreziqet dhe pasiguritë

- Merren parasysh rreziqet dhe pasiguritë. Rreziku përshkruan ndryshueshmërinë e rezultateve.
- Nevojitet maturi gjatë bërjes së gjykimit në kushtet e pasigurisë. Një rregullim i rrezikut mund ta rrisë shumën e pasivit.
- Por: pasiguria nuk justifikon provigjone të tepruara ose një zmadhim të qëllimshëm të detyrimeve.

Faleminderit!

CFRR >>
Centre for Financial
Reporting Reform

Public Sector Accounting and Reporting Program

PULSAR Program is co-funded by:

 Federal Ministry
Republic of Austria
Finance

 Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Confederation

Federal Department of Economic Affairs,
Education and Research EAER
State Secretariat for Economic Affairs SECO

Shtojcë: Përkufizime dhe informacione për kontekstin

Përkufizime dhe informacione për kontekstin – format e detyrimeve

Ngjarje detyruese

Ngjarje e cila krijon një detyrim ligjor ose konstruktiv i cili bën që njësia ekonomike të mos ketë alternativë tjetër realiste përveç shlyerjes së këtij detyrimi.

Detyrim ligjor

Një detyrim i cili rrjedh nga:

- një kontratë (përmes kushteve të shprehura ose të nënkuptuara);
- Legjislacioni; ose
- veprime të tjera të ligjit

Detyrim konstruktiv

Një detyrim i cili rrjedh nga veprimet e njësisë ekonomike, sipas të cilit:

- (a) në kuadër të praktikës së vendosur në të shkuarën, politikave e publikuara ose një deklaratë ekzistuese mjaftueshëm specifike, njësia ekonomike u ka bërë të ditur palëve të tjera se do të pranojë disa përgjegjësi të caktuara; dhe
- (b) si rezultat, njësia ekonomike u ka krijuar një pritshmëri të arsyeshme palëve të tjera se ajo do t'i përmbushë këto përgjegjësi.

Përkufizime dhe informacione për kontekstin – detyrimi i kushtëzuar

Detyrimi i kushtëzuar

- Një detyrim i mundshëm i cili lind nga ngjarjet e shkuara dhe ekzistenca e të cilit do të konfirmohet vetëm nga ndodhja ose mosndodhja e një ose më shumë ngjarje të pasigurta të ardhshme të cilat nuk janë tërësisht në kontrollin e njësisë ekonomike; ose
- Një detyrim i tanishëm që rrjedh nga ngjarje të shkuara, por që nuk është njohur, pasi:
 - nuk ka shumë të ngjarë që do të kërkojnë flukse dalëse burimesh që trupëzojnë përfitime ekonomike për të shlyer detyrimin; ose
 - shuma e detyrimit nuk mund të matet me besueshmëri të mjaftueshme

Përkufizime dhe informacione për kontekstin – bazat e matjes

Kosto e përmbushjes

Kostot të cilat do t'i lindin njësisë ekonomike për përmbushjen e detyrimeve që përfaqëson pasivi, nëse supozohet se e bën këtë në mënyrën më pak të kushtueshme.

- ▶ Kosto **specifike për njësinë ekonomike**
- ▶ Nuk mund të vrojtohen drejtpërdrejt
- ▶ Përcaktohet duke përdorur teknikat e matjes të mbështetura në flukset monetare

Vlera e drejtë

Çmimi që do të arkëtohej në shitje të një aktivi ose që do të paguhej në xhirim të një detyrimi në një shitblerje të kryer rregullisht midis pjesëmarrësve të tregut më datën e matjes

- ▶ **Matje e mbështetur te tregu**
- ▶ Pasqyron ndryshimet e vlerave të aktiveve dhe pasiveve pas datës së fundit të matjes
- ▶ Pasqyron perspektivën e pjesëmarrësve të tregut

Përkufizime dhe informacione për kontekstin – teknikat e matjes

Metoda e tregut

Përdor çmimet dhe informacione të tjera përkatëse të nxjerra nga shitblerje në treg me zëra identikë ose të ngjashëm aktivesh, detyrimesh ose grupi aktivesh dhe detyrimesh.

Metoda e kostos

Pasqyron shumën që do të nevojitej aktualisht për ta zëvendësuar shërbimin që ofron aktivi (shpesh e quajtur si kosto aktuale e zëvendësimit) nëpërmjet blerjes, ndërtimit ose zhvillimit të një aktivi zëvendësues me dobi të ngjashme, duke bërë korrigjimet përkatëse për amortizimin moral.

Metoda e të ardhurave

Konverton shumat e ardhshme (p.sh., flukset monetare ose të ardhurat dhe shpenzimet) në një shumë të vetme aktuale (domethënë të skontuara).